

FACULTY OF ARTS & HUMANITIES
SYLLABUS FOR THE BATCH FROM THE YEAR 2023 TO
YEAR 2026

Programme Code: _____

Programme Name: B A- Religious Studies

(Semester I-II)

Examinations: 2023-2026



Department of Religious Studies
Khalsa College, Amritsar
An Autonomous College

Note: (a) Copy rights are reserved. Nobody is allowed to print it in any form.

(b) Subject to change in the syllabi at any time.

(c) Please visit the College website time to time.

S.No.	PROGRAMME OBJECTIVES
1.	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਤੋਂ ਧਰਮ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਰੂਪ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਅਜੋਕੇ ਸਰੂਪ ਬਾਰੇ ਗਿਆਤ ਕਰਵਾਉਣਾ।
2.	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਤੋਂ ਧਰਮ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਰੂਪ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਅਜੋਕੇ ਸਰੂਪ ਬਾਰੇ ਗਿਆਤ ਕਰਵਾਉਣਾ।
3.	ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਰਮਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੋਢੀਆਂ, ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।
4.	ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਆਈਆਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਚੱਲੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਲਹਿਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।
5.	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਉਣ, ਮਾਨਵੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ, ਵਿਸ਼ਵ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਣ ਵਿਚ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ।
6.	ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿਚ ਧਰਮ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

S.No.	PROGRAMME SPECIFIC OUTCOMES (PSOS)
PSO-1	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਧਰਮ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
PSO-2	ਉਹ ਧਰਮ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ, ਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਆਦਿ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਧਰਮ ਦੀ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਮਹੱਤਤਾ ਸਮਝਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਬਣਦਾ ਹੈ।
PSO-3	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਮਾਨਵੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਤੀ ਲਈ ਧਰਮ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਬਣਦਾ ਹੈ।
PSO-4	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਚ ਅੰਤਰ-ਮਤ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।
PSO-5	ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿਚ ਧਰਮ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

COURSE SCHEME											
SEMESTER - I											
Course Code	Course Name	Hours/Week	Credits			Total Credits	Max Marks				Page No.
			L	T	P		Th	P	IA	Total	
Major Courses											
BRGS - 1112	ਧਰਮ, ਆਦਿ ਧਰਮ ਅਤੇ ਧਰਮ ਸਬੰਧੀ ਆਧੁਨਿਕ ਮੁੱਦੇ	4	4	0	0	4	75	-	25	100	4-6

SEMESTER - II											
Course Code	Course Name	Hours/Week	Credits			Total Credits	Max Marks				Page No.
			L	T	P		Th	P	IA	Total	
Major Courses											
BRGS - 1212	ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਾਰਤੀ ਧਰਮ	4	4	0	0	4	75	--	25	100	7-9

(Faculty of Arts & Humanities)

Semester – I

Religious Studies

ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ

Course Code – BRGS - 1112

ਧਰਮ, ਆਦਿ ਧਰਮ ਅਤੇ ਧਰਮ ਸੰਬੰਧੀ ਆਧੁਨਿਕ ਮੁੱਦੇ

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਕ੍ਰੈਡਿਟ: 04

L-T-P-4-0-0

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

ਥਿਊਰੀ ਅੰਕ : 75

ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 25

ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ: ਪੇਪਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ: ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਅਤੇ ਹ। ਭਾਗ 'ਓ' ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1.5 (ਫੇਢ) ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਗ ਅ, ਏ, ਸ, ਹ ਵਿੱਚੋਂ 2-2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 1-1 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।

Course Objectives

ਕੋਰਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼:

ਇਸ ਕੋਰਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮ ਦੀ ਅਰੰਭਤਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਰੂਪ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੋਰਸ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਧਰਮ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ (ਫਿਲਾਸਫੀ) ਦੇ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮਹੱਤਤਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚੰਗੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ, ਵਿਸ਼ਵਸ਼ਾਂਤੀ, ਸਹਿਹੋਂਦ, ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਮਾਨਵ ਕਲਿਆਣ ਸਬੰਧੀ ਧਰਮ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸਬੰਧੀ ਗਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਭਾਗ (ਓ) : ਧਰਮ ਦੀ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ

1. ਧਰਮ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ
2. ਧਰਮ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ : ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰ
3. ਧਰਮ ਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ : ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰ

ਭਾਗ (ਅ) : ਆਦਿ ਧਰਮ

1. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਧਰਮ : ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਕਰੋਧੀ ਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਆਰੰਭ
2. ਮੁੱਢਲੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ : ਐਨਿਮਿਜ਼ਮ, ਮਾਨਾ, ਟੋਟਮ, ਫਿਟਿਸ਼
3. ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ : ਜਾਦੂ, ਟੈਬੂ, ਮਿਥ

ਭਾਗ (ੲ) : ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰ

1. ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰ : ਅਰਥ ਅਤੇ ਸਰੂਪ
2. ਜਨਮ, ਧਰਮ-ਪ੍ਰਵੇਸ਼, ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸੰਸਕਾਰ
3. ਧਾਰਮਿਕ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ-ਧਾਰਮਿਕ ਮਹੱਤਵ

ਭਾਗ (ਸ) : ਧਰਮ ਸੰਬੰਧੀ ਆਧੁਨਿਕ ਮੁੱਦੇ

1. ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸੰਬੰਧ
2. ਮਾਨਵਵਾਦ
3. ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਸਹਿਹੋਂਦ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ :

English :

1. Byron, Jevous Frank, *The History of Religion*, Orient, Delhi, 1985.
2. Harbans Singh & L.M. Joshi, *An Introduction to Indian Religions*, Punjabi University, Patiala, 1996.
3. James, E. O., *Beginning of Religion*, Arrow Books, London. 1950.
4. Redin Paul, *Primitive Religion*, Dover Publication, New York, 1957.

Punjabi:

1. ਐਫ. ਮੈਕਸਮੂਲਰ, *ਧਰਮ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ*, ਅਨੁ. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2002.
2. ਸਿੱਧੂ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, *ਧਰਮ : ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਉਤਰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ*, ਗੁਰਗਿਆਨ ਬੁਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014.
3. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, *ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਅਧਿਐਨ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2008.
4. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, *ਧਰਮ ਦਰਸ਼ਨ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2007.
5. ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ, *ਧਰਮ ਦਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਖ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999.
6. ਜੋਸ਼ੀ, ਐਲ. ਐੱਮ. ਅਤੇ ਜੋਧ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), *ਵਿਸ਼ਵ ਧਰਮ ਸੰਗ੍ਰਹਿ*, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, 2000.

Hindi:

1. सिन्हा, हरेंद्र प्रसाद, *धरम दरसन की रूप रेखा*, मैत्री लाल बनारसी दास, दिल्ली, 1965.

Course Outcomes:**कॉर्स के नतीजे:**

कॉर्स पूरा होने के बाद विद्यार्थी/विद्यार्थीयों को निम्नलिखित ज्ञान प्राप्त होगा:

1. विद्यार्थी धरम की आसक्ति और धरम के मूल्य सुरुप को जानेंगे।
2. उच्च नैतिकता और दरसन बारे और इनको के धरम नाल संबंधों की सोझी प्रपत्त करेगा।
3. विद्यार्थी धारमिक संस्कारों और धारमिक त्रिउहारों के महत्की जीवन विच महत्त्व बारे जानेंगे।
4. विद्यार्थी धरम के समाज नाल संबंधों और समाज 'के प्रभावों संबंधी जानेंगे।
5. विद्यार्थी मानववाद, विश्व शांति और सहिष्णु लक्ष्य धरम की भूमिका को समझ के समाज को नवीं श्रेणी के समाज के रूप में जानेंगे।

(Faculty of Arts & Humanities)

Semester – II

Religious Studies

ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ

Course Code – BRGS - 1212

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਾਰਤੀ ਧਰਮ

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਕ੍ਰੈਡਿਟ: 04

L-T-P-4-0-0

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

ਥਿਊਰੀ ਅੰਕ : 75

ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 25

ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ: ਪੇਪਰ ਦੇ ਪੰਜ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ: ਓ, ਅ, ਏ, ਸ ਅਤੇ ਹ। ਭਾਗ 'ਓ' ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1.5 (ਫੋਵ) ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਗ ਅ, ਏ, ਸ, ਹ ਵਿੱਚੋਂ 2-2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 1-1 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।

Course Objectives

ਕੋਰਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼:

ਇਸ ਕੋਰਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਰਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਰੀਆ ਨਸਲ, ਆਰੀਆ ਦੇ ਧਰਮ: ਵੇਦ, ਬਲੀ, ਯੱਗ ਅਤੇ ਵੈਦਿਕ ਦੇਵਤਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ। ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਤਾਂ : ਵੈਸ਼ਨਵ, ਸ਼ੈਵ ਅਤੇ ਸਾਕਤ, ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ, ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਅਤੇ ਰਮਾਇਣ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ। ਜੈਨ ਧਰਮ ਦੇ ਤੀਰਥੰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਮਹਾਂਵੀਰ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜੈਨ ਸਿਧਾਂਤਾਂ: 5 ਮਹਾਂਵਰਤਾਂ, ਕਰਮ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਤੇ ਫਿਰਕਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ। ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਚਾਰ ਆਰੀਆ ਸਤ, ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਅਤੇ ਫਿਰਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।

ਭਾਗ (ਓ): ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਤੇ ਵੈਦਿਕ ਧਰਮ

1. ਸਿੰਧੂ ਘਾਟੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਦਾ ਧਰਮ
2. ਆਰੀਅਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਆਰੀਆ ਧਰਮ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ (ਵੇਦ, ਬਲੀ ਤੇ ਯੱਗ)
3. ਵੈਦਿਕ ਦੇਵਤੇ : ਬਹੁ-ਦੇਵਵਾਦ

ਭਾਗ (ਅ) : ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ

1. ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫਿਰਕੇ : ਵੈਸ਼ਨਵ, ਸ਼ੈਵ ਅਤੇ ਸ਼ਾਕਤ (ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ)
2. ਭਗਵਤ ਗੀਤਾ : ਜਾਣ-ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਿੱਧਾਂਤ
3. ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਤੇ ਰਾਮਾਇਣ : ਜਾਣ-ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਿੱਧਾਂਤ

ਭਾਗ (ੲ) : ਜੈਨ ਧਰਮ

1. ਤੀਰਥੰਕਰ ਤੇ ਭਗਵਾਨ ਮਹਾਂਵੀਰ ਦਾ ਜੀਵਨ
2. ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ : ਪੰਜ ਮਹਾਂਵਰਤ, ਕਰਮ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ
3. ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ ਤੇ ਫਿਰਕੇ

ਭਾਗ (ਸ) : ਬੁੱਧ ਧਰਮ

1. ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਦਾ ਜੀਵਨ
2. ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ : ਚਾਰ ਆਰੀਆ ਸੱਚ
3. ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ ਅਤੇ ਫਿਰਕੇ

ਸੁਝਾਈਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ :

English :

1. Bhalla, K.S., *Major Religions in India*, Star Publications, New Delhi, 2005.
2. Bhasker, V.S., *Faith and Philosophy of Buddhism*, Kalpaz Publications, 2009.
3. *Buddhism*, Punjabi University, Patiala, 1969.
4. David, Neel, Alexander, *Buddhism-Its Doctrines and Its Methods*, B.I. Publications, Grate Britain, 1977.
5. Gopalan, S., *Outlines of Jainism*, Wiley Western Ltd., New Delhi, 1975.
6. Gupta, Das S. N., *A History of Indian Philosophy*, Vol. I, Cambridge University Press, New York, 1969.
7. Hiriyanna, H., *Outlines of Indian Philosophy*, George Allen & Cnwin Ltd., London, 1931.

8. Hume, R.E., *The Thirteen Principal Upanishads*, Oxford University Press, New York, 1975.
9. Nathmal, Tatia Muni & Mahandra Kumar, *Aspects of Jain Monasticism: Today and Tomorrow*, Jain Vishva Bharti, Printers and Printers, New Delhi, 1981.
10. Richard, A. Gard (Ed.), *Buddhism*, Prentice Hall, International, London, 1961.
11. Slevenson, S., *The Heart of Jainism*, Munshi Ram Manohar lal, New Delhi, 1979.

Punjabi:

1. ਅਮੋਲ, ਸ.ਸ., *ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ*, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999.
2. ਐਮ. ਹਿਰਿਆਨਾ, *ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ*, ਅਨੁ. ਪ੍ਰਭਾਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2014.
3. ਗੁਪਤਾ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਥ, *ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ*, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1974.
4. ਨਿਰਾਕਾਰੀ, ਆਰ.ਡੀ., *ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ*, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1994.
5. ਜੋਸ਼ੀ, ਐਲ. ਐੱਮ. ਅਤੇ ਜੋਧ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), *ਵਿਸ਼ਵ ਧਰਮ ਸੰਗ੍ਰਹਿ*, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, 2000.

Hindi:

1. ਸਿਨਹਾ, ਹਰੇਂਦ੍ਰ ਪ੍ਰਸਾਦ, *ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ*, ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ, ਦਿੱਲੀ, 1963.
2. ਮਿਸ਼ਰ, ਉਮੇਸ਼ (ਡਾ.), *ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ*, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਹਿੰਦੀ ਸੰਸਥਾਨ, ਲਖਨਊ, 2003.
3. ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, *ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ*, ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, ਰਾਜਪਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973.

Course Outcomes:

ਕੋਰਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ:

ਕੋਰਸ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹਨਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਜਾਣਗੇ:

1. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਰਤੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਰੀਆ ਨਸਲ, ਆਰੀਆ ਦੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ।
3. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੋਝੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।
4. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੈਨ ਧਰਮ ਦੇ ਤੀਰਥੰਕਰਾਂ, ਭਗਵਾਨ ਮਹਾਂਵੀਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਜੈਨ ਧਰਮ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਅਤੇ ਫਿਰਕਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸਮਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।